

Eurožargon

(označovaný také eurospeak) je jazyk používaný evropskými úředníky nebo novináři píšícími o Evropské unii. Jedná se o speciální slovní spojení a termíny, které vznikly z potřeby pojmenovat nové jevy související s evropskou integrací. Často je kritizován pro svou nesrozumitelnost běžným občanům.

A

Absorpční kapacita

míra schopnosti využít evropské peníze.

Adicionalita

fondy EU pouze doplňují, a tedy nenahrazují to, co by se mělo platit z národních rozpočtů členských zemí.

Alokace

množství peněz určené pro daný členský stát nebo pro jednotlivé programy (viz heslo Program), které EU přidělila jednotlivým členským zemím k čerpání v daném programovém období (viz heslo Programové období).

Auditní orgán (AO)

orgán zodpovědný za zajištění provádění auditů za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému programu a za vykonávání činností v souladu s obecným nařízením (viz heslo Obecné nařízení).

B

Benefit 7+

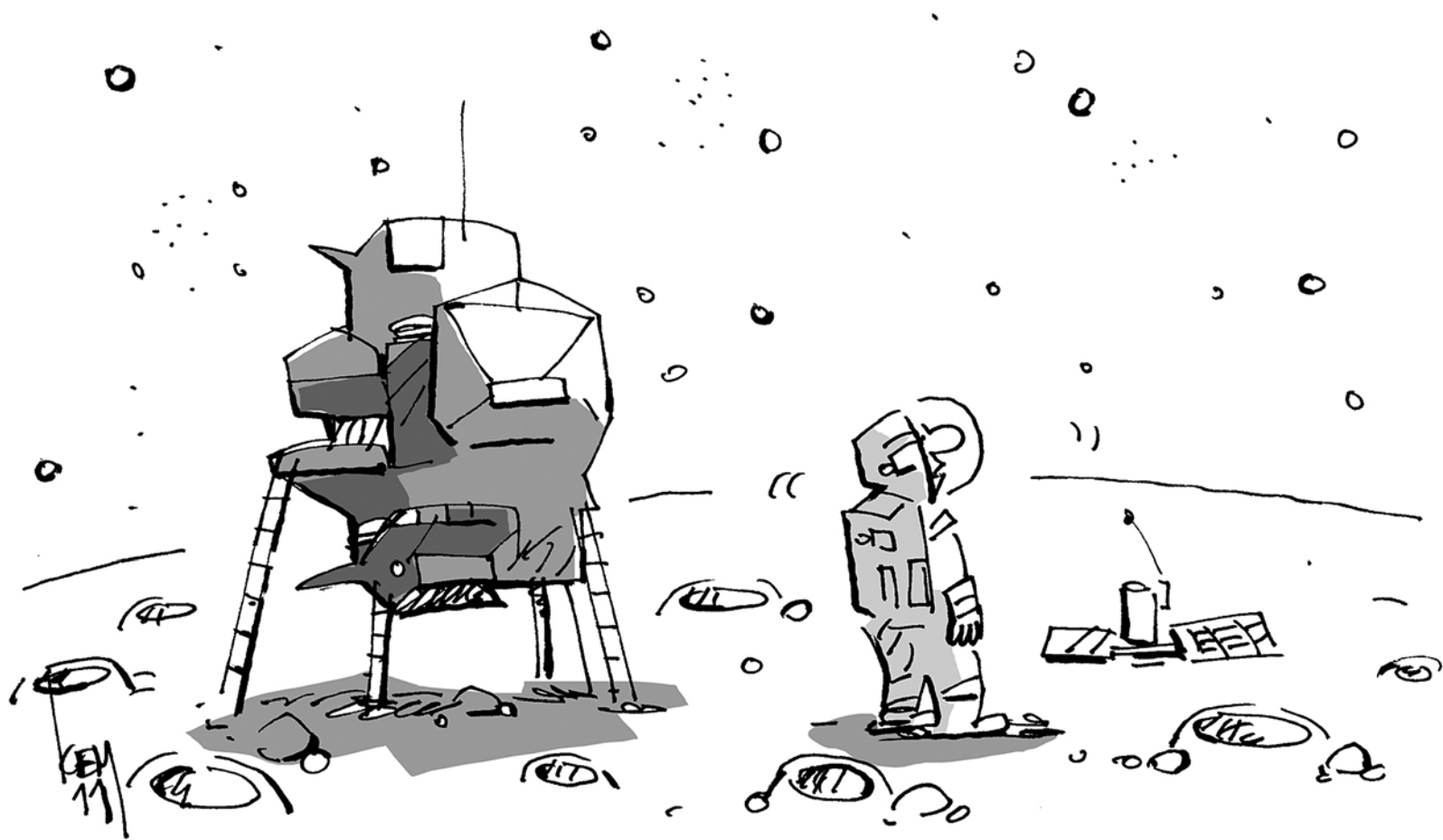
elektronický formulář pro vyplňování projektové žádosti (viz heslo Projektová žádost) o prostředky z fondů EU. V případě schválení projektu slouží i nadále jako rozhraní mezi realizátorem projektu a jeho administrátorem, např. k předávání monitorovacích zpráv (viz heslo Monitorovací zpráva) nebo podávání žádostí o platbu (viz heslo Žádost o platbu). Přístupný je na adrese <https://www.eu-zadost.cz>.

Brownfields

nevyužívané pozemky, zchátralé budovy.

Brusel

ve sdělovacích prostředcích často označuje orgány EU, z nichž většina sídlí právě v Bruselu. Právní předpisy EU navrhuje Evropská komise, je to však Rada Evropské unie (viz heslo Rada) a Evropský parlament, kdo o návrzích předpisů diskutuje, pozměňuje je a nakonec rozhoduje, zda je přijme.

SAMEJ BROWNFIELD... TRESTUHODNĚ PLYTVÁNÍ POZEMKY...

C

Certifikace

ujištění o tom, že peníze z fondů EU byly vyčerpány řádně a byly použity na relevantní aktivity. Provádí ji Ministerstvo financí (viz heslo Platební a certifikační orgán) zpravidla 3x ročně.

Cíle politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti (HSÚS) 2007–2013

fondy EU přispívají k naplňování tzv. cílů politiky HSÚS. Pro programové období 2007–2013 jsou stanoveny tři cíle: Konvergence – Podpora rozvoje zaostávajících regionů, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce – příležitost pro společné projekty s našimi sousedy.

Cílová skupina (CS)

jde o skupinu obyvatel nebo subjektů, která má z realizovaného projektu (viz heslo Projekt) nějaký prospěch nebo je pro ni přínosný. Např. rozhledna je určena pro cílovou skupinu turistů nebo rekvalifikační kurz je určen pro cílovou skupinu nezaměstnaní.

D

Doba realizace projektu

pohybuje se zpravidla od několika měsíců až po několik let. Maximální doba realizace projektu se řídí pravidlem $n + 2$ – projekt se musí zrealizovat nejdéle do dvou let (resp. pravidlem $n + 3$). Pravidlo $n + 2$ platilo v ČR pro zkrácené programové období 2004–2006 a v letech 2011–2013. Na léta 2007–2010 si Česká republika vyjednala výjimku – pravidlo $n + 3$ (viz heslo Pravidlo $n+2/n+3$).

Dodavatel

fyzická nebo právnická osoba, která na základě obchodního vztahu s odběratelem dodává zboží, poskytuje služby nebo provádí stavební práce.

Dohoda o partnerství (DoP)

dokument vypracovaný členským státem za účasti partnerů v souladu s přístupem založeným na víceúrovňové správě, který stanoví strategii členského státu, priority a opatření pro účinné a efektivní využívání ESI fondů za účelem dosahování cílů strategie Evropa 2020 pro programové období 2014–2020.

TAK TO JE KONEC INTEGRACE EVROPY. MÍSTO, ABYCHOM
EVROPANY SJEDNOCOVALI, DĚLÍME JE DO CÍLOVÝCH SKUPIN...

Dotace

nevratný finanční příspěvek poskytnutý na konkrétní projekt (viz heslo Projekt).

E

3E

definuje pojmy hospodárný – efektivní – účelný. V oblasti evaluací se jedná o hlavní evaluační kritéria Effectiveness – Efficiency – Economy (v překladu účelnost – účinnost – úspornost). Běžně jsou tyto tři pojmy doplňovány ještě o „užitečnost“ a „udržitelost“.

E-government

využití informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě v kombinaci s organizačními změnami a novými dovednostmi za účelem zlepšovat poskytované služby, rozvíjet demokratické procesy a posílit podporu veřejných politik.

EIA – Environmental Impact Assessment – Posouzení vlivu na životní prostředí

základním významem EIA je zjistit, popsat a komplexně vyhodnotit předpokládané vlivy připravovaných záměrů (staveb, činností a technologií) na životní prostředí, a formulovat tak opatření ke zmírnění negativních vlivů na životní prostředí. Tímto má být podpořeno zakotvení politiky ochrany životního prostředí do rozhodovacího procesu o realizaci investičních projektů.

Etapa projektu

je ucelená část projektu (viz heslo Projekt), po které může být vyplacena část dotace (viz heslo Dotace). Projekt může, ale nemusí být rozdělen na etapy.

Evaluace

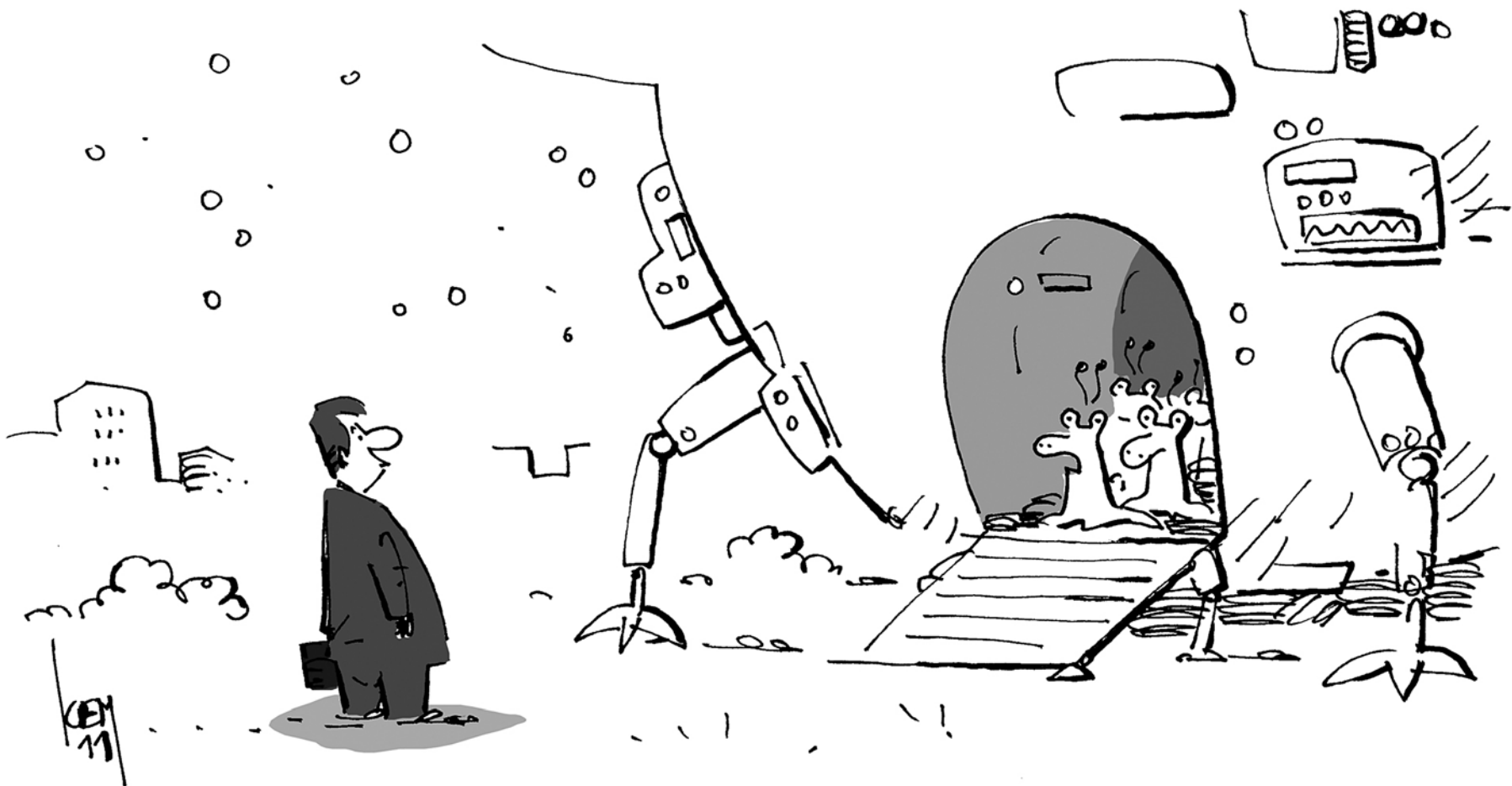
jedná se o vyhodnocování využívání peněz z fondů EU či dílčích oblastí související s čerpáním dotací.

Evropská investiční banka (EIB)

je evropskou institucí, která funguje od roku 1958 a poskytuje dlouhodobé úvěry na projekty, jež jsou v evropském zájmu.

Evropské strukturální a investiční fondy (ESI fondy, ESIF)

fondy EU určené k realizaci Společného strategického rámce: Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF).

VY JSTE Z EVROPSKÉ KOMISE? VÝBORNĚ, ZAVOLEJTE NĀM
ŠĚFA PLANETY...

Evropský investiční fond (EIF)

byl založen na pomoc malým a středním podnikům a jeho většinovým podílníkem je Evropská investiční banka. EIF poskytuje rizikové investice začínajícím podnikům a podnikům zaměřeným na rozvoj technologií. Působí i mimo EU.

Evropská komise (EK)

je „vládou“ Evropské unie. Navrhuje předpisy a dohlíží na jejich plnění. Evropská komise je tvořena generálními ředitelstvími, která jsou zodpovědná za jednotlivé oblasti (např. životní prostředí, regionální politika atd.)

Evropská komise – Generální ředitelství pro zaměstnanost a sociální věci a rovné příležitosti (DG Empl)

toto ředitelství je zodpovědné za zprostředkování podpory z Evropského sociálního fondu (ESF) (viz heslo Evropský sociální fond).

Evropská komise – Generální ředitelství pro regionální politiku (DG Regio)

hlavním posláním tohoto ředitelství je realizace politiky soudržnosti (viz heslo Politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti) vedoucí ke snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony EU. Největšími nástroji, které má k dispozici, jsou Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) (viz heslo Evropský fond pro regionální rozvoj) a Fond soudržnosti (viz heslo Fond soudržnosti).

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

je, co se týče objemu peněz, největším evropským investičním fondem. Peníze z něj jsou určeny na investice v oblasti životního prostředí, podporu malého a středního podnikání, oblast dopravy, podporu vědy a výzkumu nebo na školství.

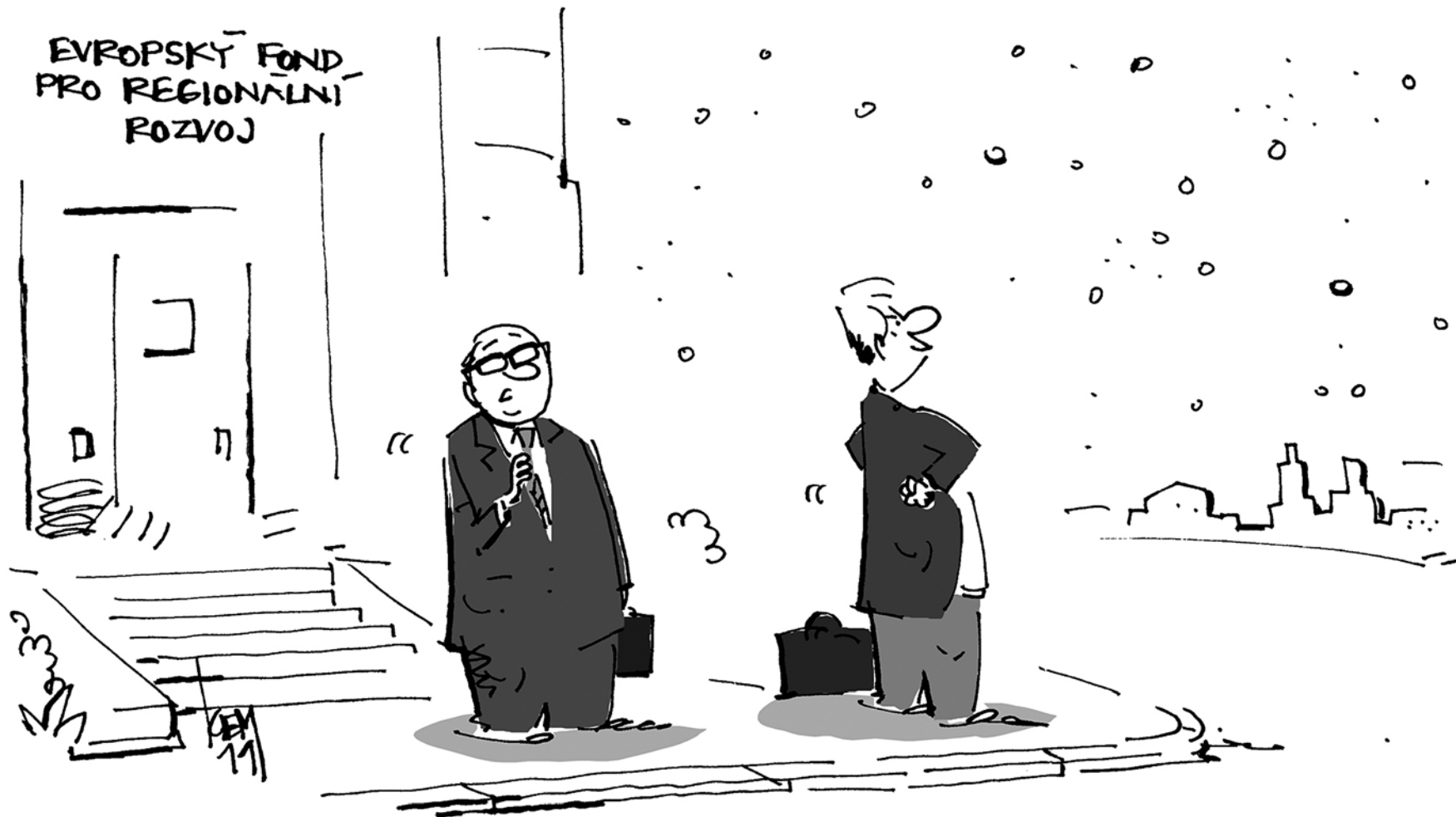
Evropský sociální fond (ESF)

jde o strukturální fond EU, který se zaměřuje zejména na rozvoj zaměstnanosti a lidských zdrojů. ESF podporuje například vznik nových pracovních míst, vzdělávání, rovné příležitosti (viz heslo Rovné příležitosti) v zaměstnání, začleňování znevýhodněných osob do společnosti a na trh práce.

F

Finanční kontrola

v rámci strukturálních fondů (viz heslo Strukturální fondy) je součástí systému finančního řízení, který zabezpečuje hospodaření s veřejnými prostředky. Mezi hlavní cíle finanční kontroly patří prověřování dodržování právních předpisů a zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem (viz heslo Nesrovnalosti) nebo jejich nevhodnému, neúčelnému a neefektivnímu vynakládání.

POMALU, KOLEGO, POMALU... KE GLOBÁLNÍMU ROZVOJI SE
DOSTANEME, AŽ JAK SE OSVĚDČÍ TEN REGIONÁLNÍ...

Finanční korekce / oprava

zrušení celého nebo části finančního příspěvku na operaci nebo operační program či Program rozvoje venkova z veřejných zdrojů v souvislosti se zjištěnými nesrovnalostmi. Výše finanční korekce / opravy zohlední povahu a závažnost nesrovnalostí a finanční ztrátu, která tak vznikla.

Finanční nástroje

finanční nástroje představují využívání finančních prostředků ESI fondů návratným způsobem a současně předpokládají kombinaci různých forem veřejných a soukromých zdrojů na podporu cílů veřejné politiky k řešení zvláštních potřeb trhu.

Fond solidarity

tento fond je určen na likvidaci následků velkých přírodních katastrof.

Fond soudržnosti (FS)

z tohoto fondu se financují velké projekty (viz heslo Projekt) celoevropského a celostátního významu v oblasti dopravy a životního prostředí.

G

Globální grant (GG)

způsob implementace (viz heslo Implementace programu) operačního programu, kdy řídicí orgán (či členský stát) pověří řízením této části operačního programu zprostředkující subjekt. Na tento zprostředkující subjekt jsou převedeny finanční prostředky na vybrané účely a ty jsou následně v rámci globálního grantu poskytovány příjemcům na financování určitých akcí.

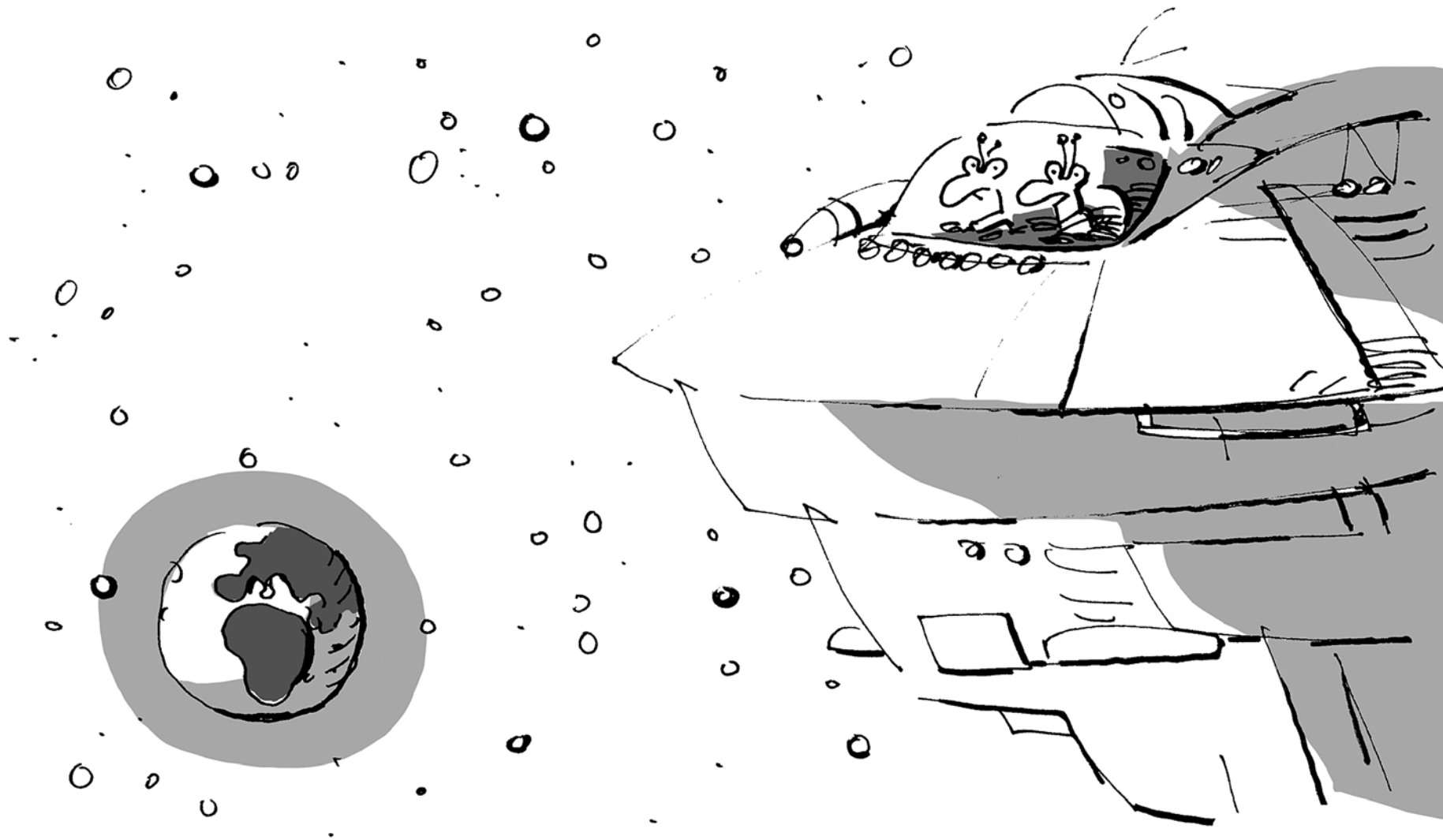
Grantový projekt

projekt realizovaný v rámci globálního grantu.

H

Harmonogram výzev

veřejně dostupný průběžně aktualizovaný seznam výzev (viz heslo Výzva), které řídicí orgán předpokládá vyhlásit.

NA TUHLE EKOLOGICKOU KATASTROFU ABYCHOM ZALOŽILI NĚJAKÝ
FOND....

Horizontální principy

realizace politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti zahrnuje dva hlavní horizontální principy: udržitelný rozvoj (dosahování rovnováhy mezi ekonomickou, sociální a environmentální oblastí) a rovné příležitosti (rovnost mužů a žen, odstraňování diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace viz heslo Rovné příležitosti). Realizovaný projekt (viz heslo Projekt) nesmí být v rozporu s uvedenými horizontálními principy.

Implementace programu

implementací se rozumí realizace programu.

Indikátory

jsou ukazatele – číselné údaje, pomocí kterých se sleduje dosahování výsledků a cílů operačních programů, prioritních os, atd.

Integrovaná strategie rozvoje území

vyhodnocuje problémy a potenciál regionu / vymezeného území a navrhuje jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření. Strategie má analytickou, strategickou a implementační část.

Integrované nástroje

nástroje pro realizaci integrovaných strategií rozvoje území – Integrovaná územní investice (ITI), Integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ) a Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD).

Integrovaný operační program (IOP)

podporuje modernizaci veřejné správy a veřejných služeb, cestovní ruch a také rozvoj bydlení ve městech v programovém období 2007–2013.

Integrovaný plán rozvoje města (IPRM)

jedná se o soubor investičních a neinvestičních projektů (viz heslo Projekt), který je rozvojovou strategií města připravenou pro účely integrace, tedy propojení různých zdrojů financování.

USMÍVEJ SE , PODLE VŠECH INDIKÁTORŮ JSME STOPROCENTNĚ
ŠŤASTNÍ...

Investiční priorit

priority specifikované ve specifických nařízeních o EFRR, ESF a FS, které naplňují jednotlivé tematické cíle definované v obecném nařízení a které mohou být z daného fondu podporovány.

ISPA – Instrument for Pre-accession Assistance

je nástroj pro pomoc kandidátským zemím zaměřený na velké projekty v oblasti dopravy a životního prostředí. V období před vstupem do EU z něj stejně jako z nástroje PHARE (viz heslo PHARE) měla možnost čerpat rovněž Česká republika.

J

JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions)

znamená Společná pomoc při podpoře projektů (viz heslo Projekt) v evropských regionech. Jde o tým expertů EIB (viz heslo Evropská investiční banka), který poskytuje podporu při přípravě velkých infrastrukturních projektů (viz heslo Velké projekty) v členských státech EU.

JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises)

jsou Společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky. Jedná se o společnou iniciativu Evropské komise (viz heslo Evropská komise), Evropské investiční banky a Evropského investičního fondu (viz heslo Evropský investiční fond), která napomáhá ke zlepšení přístupu k financování rozvoje mikropodnikům, malým a středním podnikům v regionech EU.

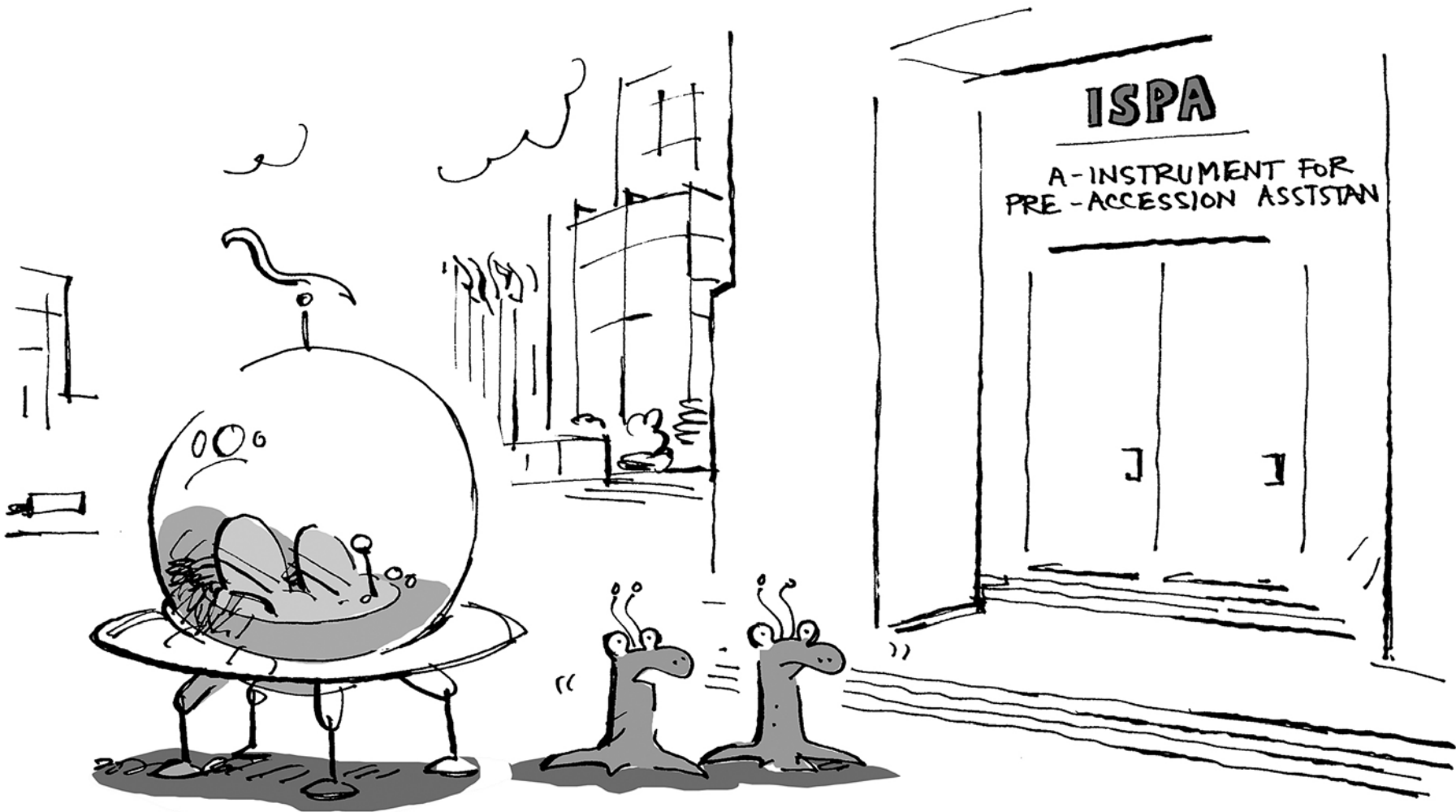
JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas)

je Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí. Je iniciativou Evropské komise, Evropské investiční banky a Rozvojové banky Rady Evropy (viz heslo Rozvojová banka Rady Evropy) na podporu investic do městských oblastí.

K

Kofinancování

neboli spolufinancování. Je povinností členského státu zajistit k evropským zdrojům i odpovídající podíl z národních zdrojů. V současném programovém období je míra spolufinancování nastavena na 85 % z evropských zdrojů a 15 % z národních zdrojů.

DALŠÍ NĀSTROJ NA PROJEKTY LOKĀLNĪHO VÝZNAMU...

Kohezní politika (KP)

viz heslo Politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti

Komunitární programy

specificky zaměřená skupina programů slouží k prohlubování spolupráce a řešení společných problémů členských i kandidátských států EU v oblastech, které přímo souvisejí s politikami Společenství. Tyto programy jsou financovány z rozpočtu EU, a to formou grantů. Podporované projekty jsou z oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu, kultury, podpory malého a středního podnikání, rozvoje dopravní a energetické infrastruktury, informační společnosti a mnoha dalších. Tyto programy nejsou hrazené ze strukturálních fondů EU.

Kontrola projektu

se provádí buď v průběhu realizace projektu, nebo po jeho skončení. Cílem kontroly je zjistit, zda-li žadatel postupuje při realizaci projektu ve shodě s pravidly pro udělení dotace.

Konvergence

neboli sblížení je jeden z Cílů politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti (viz heslo Cíle...). Smyslem konvergence je přibližování nebo vyrovnání životní úrovně obyvatel k evropskému průměru ve všech členských zemích (měřeno hrubým domácím produktem / na hlavu).

M

Metodický dokument

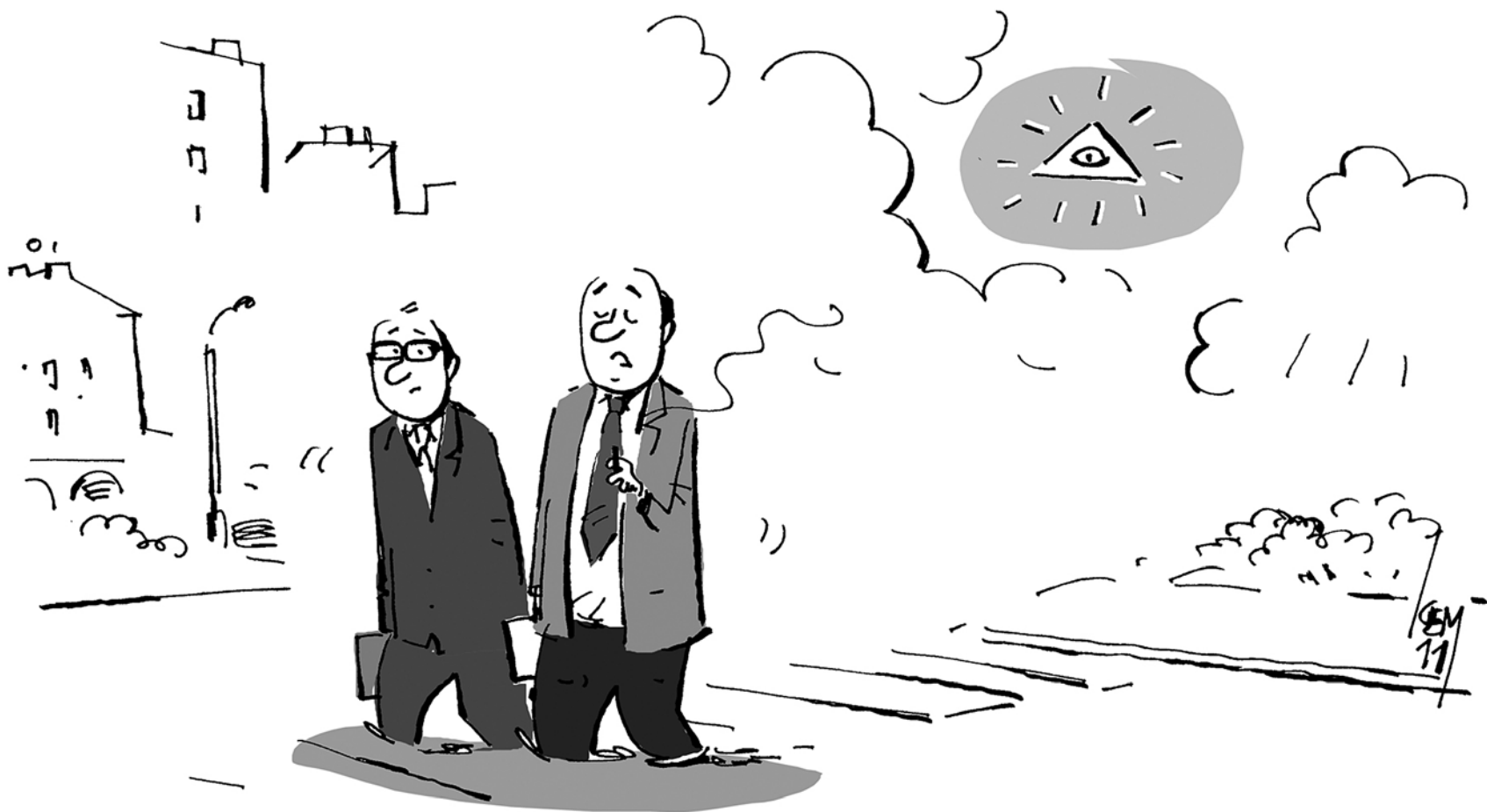
souhrnné označení dokumentů upravujících závazné či doporučující postupy ve specifické oblasti implementace ESI fondů (viz heslo Evropské strukturální a investiční fondy)

Metodické doporučení

doporučující metodický dokument upravující vybrané oblasti implementace ESI fondů.

Metodický pokyn

závazný metodický dokument upravující význačné oblasti implementace ESI fondů.

VĚDA DĚLÁ OBROVSKÉ POKROKY, ALE TOHLE JE POŘÁD JEŠTĚ
NEJDOKONALEJŠÍ MONITOROVACÍ SYSTÉM...

Milníky

jsou průběžné cíle pro prioritní osy / priority Unie, které vyjadřují zamýšlený pokrok naplánovaný k určitému termínu. Milníky jsou pro každý operační program / Program rozvoje venkova stanoveny v textu programu. Mezi milníky patří finanční ukazatele stavu implementace a indikátory výstupů popř. výsledků.

Místní akční skupina (MAS)

místní společenství složené ze subjektů, které zastupují veřejné a soukromé místní socioekonomické zájmy (skupiny občanů, neziskové organizace, subjekty soukromé podnikatelské sféry, subjekty veřejné správy, obce, svazky obcí apod.), přičemž na rozhodovací úrovni nesmí ani veřejný sektor ani žádná z jednotlivých zájmových skupin představovat více než 49 % hlasovacích práv. Místní akční skupina navrhuje a provádí strategii místního rozvoje v souladu s čl. 34 obecného nařízení.

Monitorovací systém (MSC2007, MS2014+)

je informační systém, který slouží k uchování dat o projektech (viz heslo Projekt) a kontrole realizace jednotlivých operačních programů (viz heslo Program).

Monitorovací výbor (MV)

je orgánem, který dohlíží na realizaci každého operačního programu. Kontroluje vývoj čerpání a schvaluje změny v operačním programu na národní úrovni.

Monitorovací zpráva (MZ)

je souhrnná informace o stavu realizace projektu. Příjemce (viz heslo Příjemce) ji pravidelně předkládá řídicímu orgánu.

N

Národní číselník indikátorů (NČI)

definuje po metodické a technické stránce soubor schválených indikátorů (požadovaných dat). Jedná se o nástroj, který v případě nutnosti umožňuje reagovat na potřeby programů a systému monitorování a evaluace (viz heslo Evaluace).

PODLE NÁRODNÍHO ROZVOJOVÉHO PLÁNU BLAHOBYT DORAZÍ KOLEM
ROKU 2020. KDYBY NĚCO, NAJDE MĚ U TYGRA...

Národní orgán pro koordinaci (NOK)

je centrální koordinační a metodický orgán v oblasti fondů EU v České republice a je součástí Ministerstva pro místní rozvoj. NOK je hlavním partnerem Evropské komise (viz heslo Evropská komise) pro oblast realizace politiky soudržnosti (viz heslo Politika hospodářské...).

Národní rozvojový plán (NRP)

jde o základní rozvojovou strategii členského státu, ve které je popsán jak výchozí stav hospodářského rozvoje, tak cíle, jichž má být za přispění podpory z fondů EU dosaženo.

Národní strategický referenční rámec (NSRR)

je dokument, ve kterém každá členská země popisuje, na jaké cíle budou prostředky fondů EU využity v programovém období 2007–2013. NSRR obsahuje vedle popisu aktivit, prostřednictvím kterých bude dosaženo stanovených cílů, také popis systému poskytování pomoci. NSRR vychází z Národního rozvojového plánu.

Nesrovnalosti

vzniknou porušením pravidel čerpání z fondů EU. Každé takové porušení, ať už úmyslné, či neúmyslné, vede zpravidla k vyměření sankce pro příjemce (viz heslo Příjemce).

Nestátní neziskové organizace (NNO)

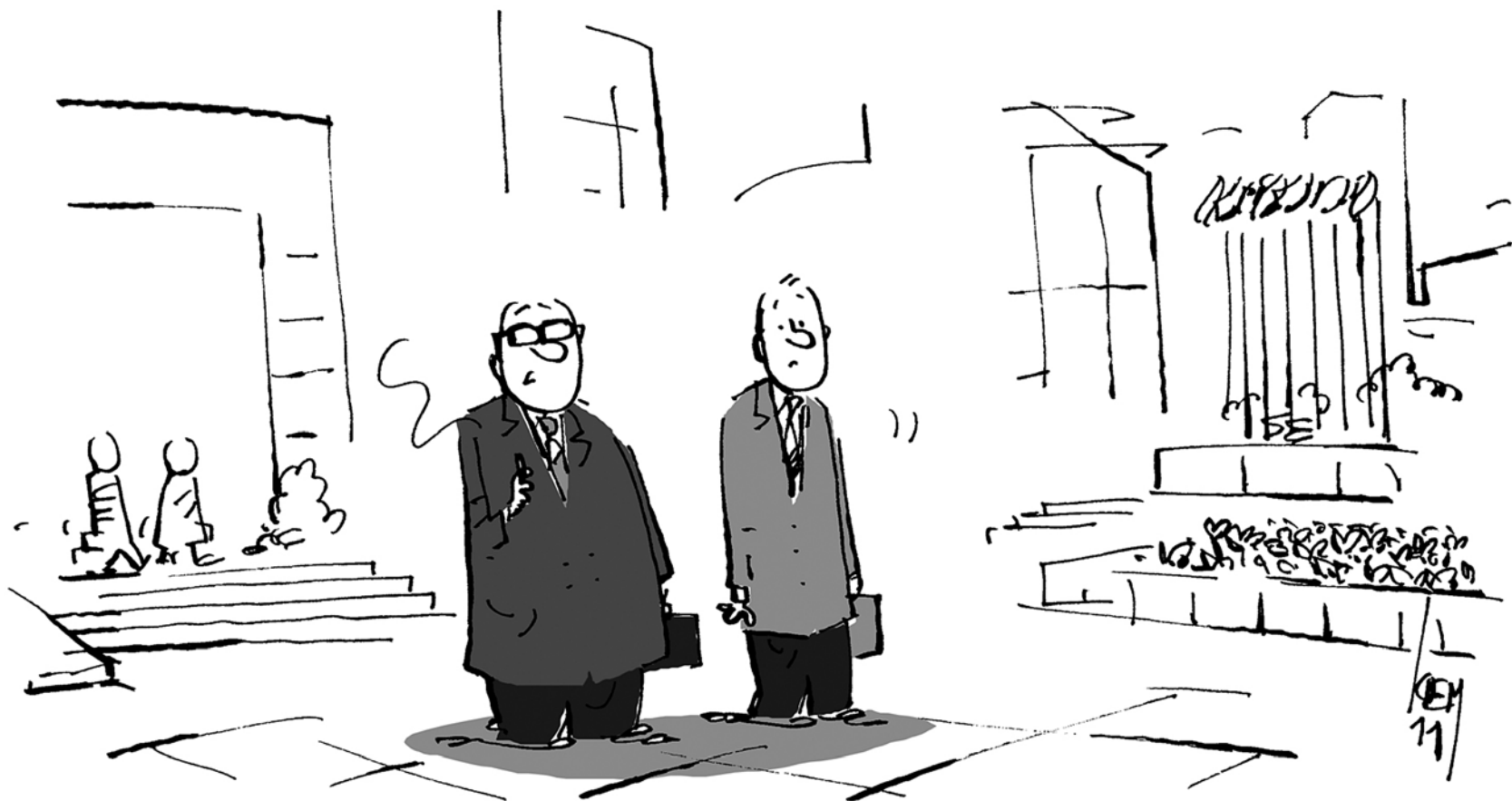
tzv. neziskovky jsou jednou ze skupin, jejichž činnost přispívá k naplňování cílů politiky HSS (viz heslo Politika hospodářské...). Jedná se o občanská sdružení zaměřená na obecně prospěšnou činnost, a nikoliv tvorbu zisku. Přesné vymezení NNO upravují zákony České republiky.

Nezpůsobilé výdaje

jedná se o náklady vzniklé při realizaci projektu, které však nemohou být financovány z fondů EU, a jejich úhrada tak plně doléhá na předkladatele projektu (viz heslo Projekt).

NUTS II (Nomenclature des Unites Territoriales Statistique)

tzv. regiony soudržnosti jsou územní statistické jednotky uměle vytvořené pro potřeby Evropského statistického úřadu (Eurostat). Jeden region soudržnosti v ČR nejčastěji spojuje dva kraje dohromady. V území NUTS II existují tzv. regionální operační programy (viz heslo Regionální operační program), které spravují část evropských fondů určenou pro rozvoj daného regionu. V České republice je sedm regionálních operačních programů.

Z TOHO SI NIC NEDĚLEJTE . VELIKOST IDEJE JE DŮKLADNĚ
PROVĚŘENA TEPRVE VZNIKEM NESROVNALOSTÍ...

O

Obecné nařízení

pro programové období 2007–2013 se jedná o Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999. Pro programové období 2014–2020 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

Oblast podpory

každý operační program (viz heslo Program) se dělí na prioritní osy (viz heslo Prioritní osa) a ty se dále dělí na oblasti podpory. Jedná se o nejnižší úroveň zaměření operačního programu. Na oblasti podpory se vypisují výzvy (viz heslo Výzva).

Opatření

soubor operací / aktivit, které vedou k naplnění priorit Unie v případě EZFRV a ENFR, a investičních priorit u EFRR, ESF a FS, tedy tematických cílů. Na této úrovni je dále definována alokace, fond, indikátory, typy projektů, cílové skupiny, příjemci atd. v případě, že je úroveň opatření v příslušném operačním programu využívána.

Operace

souhrnné označení pro projekt, smlouvu, opatření nebo skupinu projektů, které byly vybrány řídicím orgánem dotyčného operačního programu či Programu rozvoje venkova nebo z jeho pověření v souladu s kritérii pro dotyčný program a které přispívají k dosažení cílů priority nebo priorit, k níž / k nimž se vztahují.

Oprávněný žadatel

každý operační program má určený okruh možných příjemců podpory. Jde o typy žadatelů, kteří mohou žádat o dotace z jednotlivých operačních programů (např. kraje, podnikatelé, školy atd.).

VÝDAJE ZPŮSOBILÉ A NEZPŮSOBILÉ...? A JAK ROZDĚLÍME
PŘÍJMY ?!

P

Partnerství

princip partnerství obecně představuje úzkou spolupráci mezi Evropskou komisí (viz heslo Evropská komise) a členským státem. Každý členský stát pak navazuje partnerství s různými partnery z hospodářské a sociální sféry a s orgány veřejné správy. Partnerství zahrnuje přípravu, provádění a hodnocení celkové strategie i operačních programů. Členské státy zapojují partnery, a zejména pak regiony, do jednotlivých fází programování.

PHARE (Poland and Hungary Aid for Restructuring of the Economy)

byl nástrojem předvstupní pomoci pro kandidátské státy EU do roku 2006. Původně byl určen pouze pro Polsko a Maďarsko; následně došlo k jeho rozšíření na dalších jedenáct států. Od roku 2007 byl nahrazen nástrojem ISPA (viz heslo ISPA).

Platební a certifikační orgán (PCO)

jedná se o centrální orgán, který zajišťuje tok finančních prostředků z fondů EU do České republiky. Tuto funkci zastává Ministerstvo financí ČR. Příjemci však s PCO nekomunikují, finance dostávají prostřednictvím řídicích orgánů operačních programů (viz heslo Řídicí orgán).

Politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti (HSÚS)

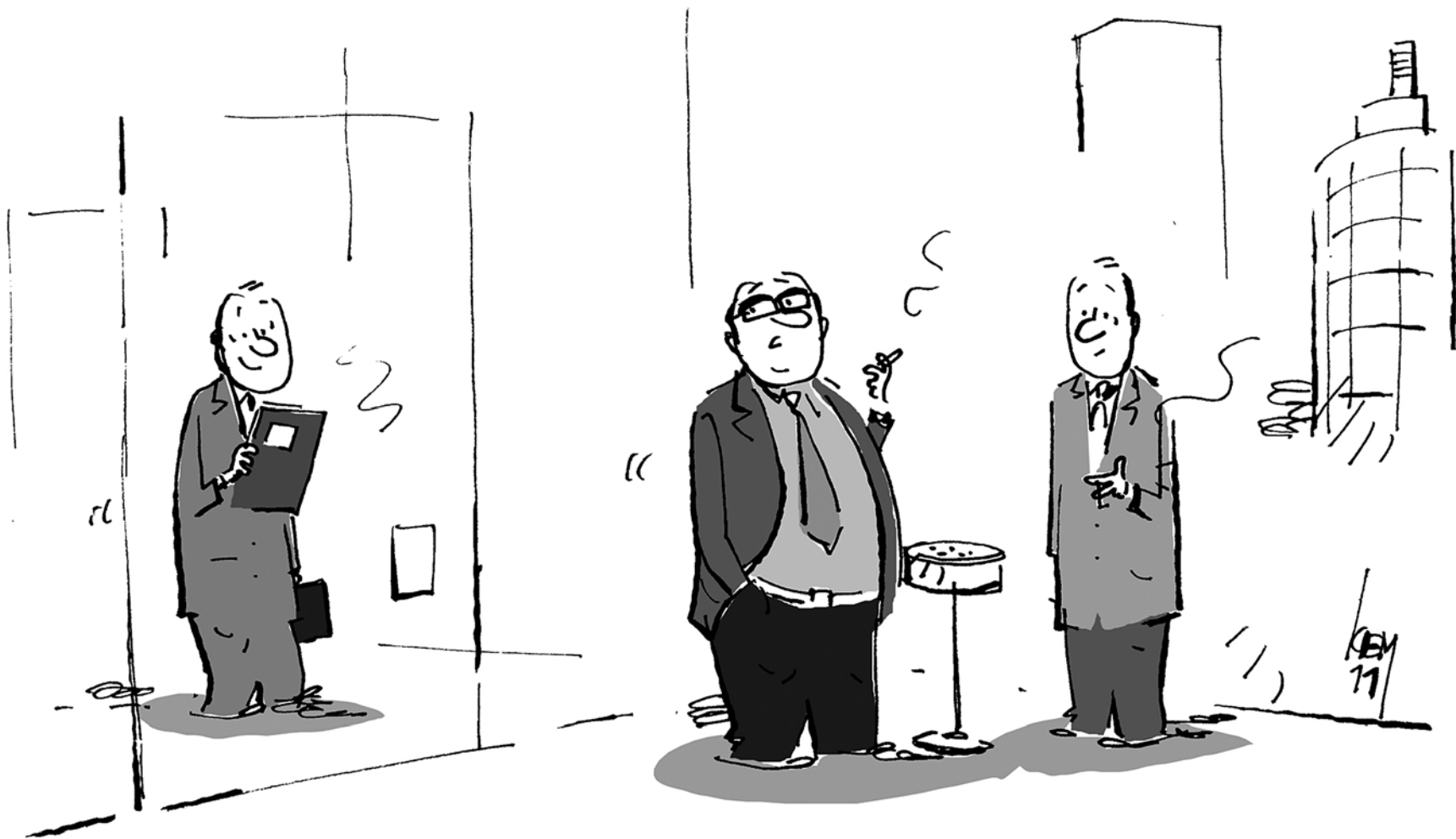
je jednou z politik Evropské unie a zaměřuje se na rozvoj regionů. Jejím cílem je snižování rozdílů v míře vyspělosti mezi jednotlivými regiony členských států EU. Někdy se též nazývá těmito pojmy: regionální politika, strukturální politika, politika soudržnosti (kohezní politika).

Pravidlo n+3 / n+2

je považováno za nástroj k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků z ESI fondů. Podle tohoto pravidla musí být alokace podpory pro n-tý rok vyčerpána v následujících třech / dvou kalendářních letech.

Prioritní osa (PO)

rámcově definuje jeden okruh podpory v daném operačním programu (viz heslo Program). Každý operační program má několik prioritních os.

POZOR, KOLEGO. ŽE JE NĚKDO OPRAVNĚNÝ ŽADATEL, JEŠTĚ
NEZNAMENÁ, ŽE MÁ OPRAVNĚNÉ POŽADAVKY...

Program / Operační program / Program rozvoje venkova (PRV)

základní strategický dokument tematické, finanční a technické povahy pro konkrétní tematickou oblast nebo území, ve kterém jsou popsány konkrétní cíle a priority pro čerpání z EFRR, ESF, FS, EZFRV a ENRF v programovém období, kterých chce členský stát v dané tematické oblasti/prioritě dosáhnout a jakým způsobem, s vazbou na Dohodu o partnerství (v programovém období 2014–2020) či Národní strategický referenční rámec (v programovém období 2007–2013) a strategii Unie. Jedná se o závazný dokument pro řídicí orgán daného programu vůči Evropské komisi.

Programové období

zpravidla sedmiletý cyklus, pro který EU poskytuje finanční prostředky a členské země definují své cíle a rozvojové priority. Současné programové období začalo v roce 2007 a skončí v roce 2013, další je nastaveno na léta 2014–2020.

Projekt

v oblasti fondů EU se jedná o aktivitu, jejíž pomocí dochází k realizaci rozvojových cílů operačního programu a na jejíž realizaci může žadatel obdržet dotaci z fondů EU.

Projektová žádost

prostřednictvím projektové žádosti se žádá o dotaci z fondů EU v konkrétním operačním programu. O schválení žádosti rozhoduje řídicí orgán (viz heslo Řídicí orgán).

Projektový cyklus

je ucelený proces od podání žádosti přes realizaci projektu až ke kontrole, vyhodnocení a vyplacení posledních peněz přidělených na projekt.

Projekt vytvářející příjmy

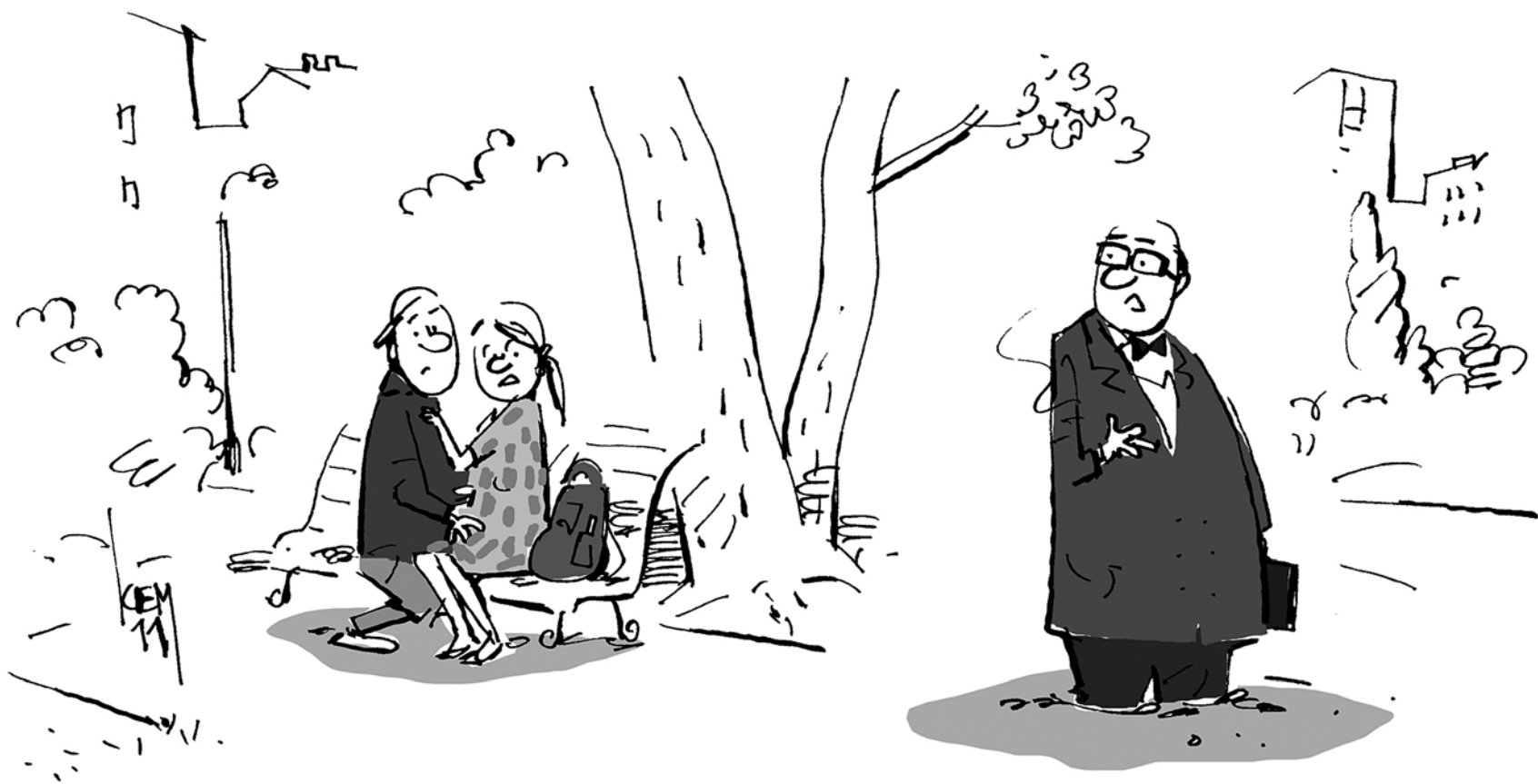
je takový, který bude po realizaci přinášet příjemci zisky. Takovéto projekty pak dostávají z fondů EU nižší podporu než projekty neziskové.

Proplacené prostředky příjemcům

objem finančních prostředků poukázaných na účty příjemců na financování realizace projektu, ovšem bez prostředků, které byly jako nespotřebovaná dotace příjemcem vráceny zpět poskytovateli podpory. Není rozlišováno, zda k poukázání došlo v režimu ex-ante či ex-post.

Prostředky kryté Rozhodnutím / Smlouvou o poskytnutí dotace

objem finančních prostředků v projektech (viz heslo Projekt), u nichž byla podepsána smlouva o financování.

TAK VY CHCETE BÝT ŠTĀSTNÍ... MÁTE NA TO UŽ NĚJAKÝ
PROJEKT ?

Příjemce

příjemcem dotace z fondů EU se stane ten žadatel, jehož projektová žádost byla schválena řídicím orgánem k realizaci. Příjemce pak podepíše smlouvu o poskytnutí dotace.

Příručka pro příjemce

je dokument, který nastavuje pravidla, kterými se musí příjemce řídit při realizaci projektu.

Příručka pro žadatele

je dokument, který poskytuje podrobné informace o podmínkách poskytnutí dotace (viz heslo Dotace) z fondů EU.

Publicita projektu

každý příjemce má povinnost informovat o tom, že jeho projekt byl realizován za podpory fondů EU, např. na informační tabuli nebo pamětní desce.

R

Rada

existují více evropských institucí, které mají ve svém názvu slovo „Rada“:

Evropská rada

takto se označuje zasedání hlav států a vlád (tj. prezidentů a/nebo ministerských předsedů) všech zemí EU a předsedy Evropské komise. Evropská rada se schází čtyřikrát do roka a projednává celkovou politiku EU a dosažený pokrok. Je to orgán s rozhodovací pravomocí na nejvyšší politické úrovni, zasedání se označují jako summity.

Rada Evropské unie

dříve byla známa jako Rada ministrů. Tato instituce se skládá z ministrů vlád všech zemí EU. Rada se schází pravidelně, aby přijímala usnesení k dílčím problémům a schvalovala evropské právní předpisy.

Rada Evropy

jedná se o mezivládní organizaci se sídlem ve Štrasburku, jejímž cílem je (mimo jiné) chránit lidská práva, podporovat kulturní různorodost Evropy a bojovat proti sociálním problémům, jako jsou rasové předsudky a nesnášenlivost. Nepatří mezi instituce EU.

Rada pro ESI fondy

je stálým nadresortním odborným a poradním orgánem vlády v oblasti věcné koordinace pomoci poskytované Evropskou unií ze všech ESI fondů.

TO JE NESMYSL. PROJEKTY VYTVAŘEJÍCÍ PŘÍJMY MAJÍ NAŠI MENŠÍ
PODPORU, ALE TRESTAT JE ZATÍM NEBUDEME ...

Region soudržnosti

viz heslo NUTS II

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

jeden z cílů politiky HSÚS (viz heslo Cíle...). Do tohoto cíle spadají ty evropské regiony, jejichž hrubý domácí produkt (HDP) převyšuje 75 % průměru HDP Evropské unie. V České republice do tohoto cíle spadá pouze hlavní město Praha.

Regionální operační program (ROP)

je zaměřený zejména na budování místní infrastruktury, podporu cestovního ruchu či zlepšování úrovně měst a obcí. V České republice v programovém období 2007–2013 je sedm regionálních operačních programů, které většinou pokrývají území dvou krajů.

Regionální politika

je soubor opatření, kterými vláda uskutečňuje vyvážený rozvoj státu nebo územního obvodu kraje v rámci přijatých opatření, včetně státní podpory regionálního rozvoje. Regionální politika vytváří podmínky pro koordinaci a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti. Nedílnou součástí veřejné podpory (viz heslo veřejná podpora) v rámci regionální politiky je politika podpory regionálního rozvoje, která je zaměřena na regiony se soustředěnou podporou státu a ostatní regiony. Česká regionální politika je zohledněna v kritériích pro výběr projektů v jednotlivých operačních programech (viz heslo Program) spolufinancovaných z fondů EU.

Regionální rada (RR)

je řídicím orgánem (viz heslo Řídicí orgán) regionálního operačního programu.

Registrační číslo projektu

je unikátní číslo, které projekt (viz heslo Projekt) získal během jeho registrace v informačním systému IS Monit7+ (viz heslo Monitorovací systém). Toto číslo je uvedeno např. v IS Benefit7 (viz heslo Benefit7) nebo v právním aktu. Registrační číslo se obecně skládá z identifikace státu, cíle podpory, čísla programu, čísla prioritní osy, čísla oblasti podpory, označení grantového schématu, čísla výzvy a čísla projektu.

Rovné příležitosti

jsou jednou z horizontálních priorit (viz heslo Horizontální principy) EU. V praxi jde o rovný přístup ke všem lidem ve všech oblastech veřejného života bez ohledu na věk, pohlaví či rasu.

KONKURENCESCHOPNOST A ZAMĚSTNANOST TOHOTO REGIONU?
NEVÍM... TŘEBA LIŠKY SE TU RVOU O TO, KTERÁ BUDE DÁVAT
DOBROU NOC...

Rozhodnutí o poskytnutí dotace

je právní akt poskytující peněžní prostředky konečnému příjemci (viz heslo Příjemce). Rozhodnutí je vydáváno příslušným řídicím orgánem (viz heslo Řídicí orgán). Rozhodnutí je vydáváno na celkovou dobu realizace daného projektu a obsahuje zejména označení příjemce dotace, účel, na který je dotace poskytována, výši pomoci ze strukturálních fondů, popř. státního rozpočtu, časový harmonogram plnění projektu a podmínky, které je nutné dodržet pro poskytnutí dotace. Podmínky poskytnutí dotace jsou stanoveny také ve smlouvě o poskytnutí dotace.

Rozpočet projektu

popisuje strukturu financování projektu v jednotlivých letech realizace včetně členění celkových výdajů na způsobilé a nezpůsobilé (uznatelné a neuznatelné náklady). V rozpočtu projektu se uvádí tzv. veřejné financování, tj. podíly, kterými do rozpočtu projektu přispějí fondy EU nebo státní, krajské, městské a obecní rozpočty. Rozpočet je obvykle součástí projektové žádosti (viz heslo Projektová žádost).

Rozvojová banka Rady Evropy

poskytuje úvěry na sociální projekty. O půjčku mohou zažádat členské státy, státní orgány, veřejnoprávní instituce, městské i regionální samosprávy, malé a střední podniky, sdružení a banky.

Ř

Řídicí orgán (ŘO)

je zodpovědný za realizaci operačního programu (viz heslo Program). V České republice jsou řídicími orgány ministerstva, regionální rady (viz heslo Regionální rada) a Magistrát hl. města Prahy.

Řídicí a koordinační výbor (ŘKV)

je mechanismem na národní úrovni pro zajištění nejširší koordinace pomoci z fondů EU za účasti orgánů zapojených do implementace a také hospodářských a sociálních partnerů. Plní funkci monitorovacího výboru na úrovni NSRR (viz heslo Národní strategický referenční rámec). Předsedou je ministr pro místní rozvoj, který jmenuje a odvolává členy. Dle svého statutu má nejvýše 50 členů, jedná se především o politické zástupce. Je svoláván zpravidla dvakrát za kalendářní rok. Svým usnesením dává doporučení pro další postup v oblasti fondů EU.

ROVNĚ PŘÍLEŽITOSTI BEZ OHLEDU NA VĚK, POHLAVÍ A RASU?
O ŽIVOČISNĚM DRUHU ZASE ANI ZMÍNKA...

S

SEA – Strategic Environmental Assessment – Strategické posuzování vlivů na životní prostředí

je moderním nástrojem pro environmentální optimalizaci plánů, programů a koncepcí, které mohou mít významné vlivy na životní prostředí. Cílem strategického posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní komplexní informace o možném vlivu zamýšlených aktivit na životní prostředí.

Schválené prostředky

jde o finance, které byly schváleny k financování jednotlivých projektů (viz heslo Projekt).

Smlouva o financování

uzavírá se mezi příjemcem podpory a řídicím orgánem daného programu. Smlouva o financování upřesňuje tzv. Rozhodnutí o poskytnutí dotace (viz heslo Rozhodnutí o poskytnutí dotace). Specifikuje podmínky poskytnutí finanční pomoci.

Specifický / operativní cíl

zamýšlená změna, které má být dosaženo prostřednictvím aktivit v rámci investiční priority (resp. prioritní oblasti v případě EZFRV, resp. specifického cíle v případě ENRF). (viz heslo Investiční priorita)

Společná rybářská politika EU (SRP)

hlavními cíli je zachování rybích populací, ochrana mořského prostředí, zajištění hospodářské životaschopnosti evropského loďstva, zásobování spotřebitelů kvalitními potravinami a vytváření a udržitelné využívání živých vodních zdrojů z ekologického, hospodářského a sociálního hlediska. Udržitelnost musí být založena na vědeckém poznání a na zásadě předběžné obezřetnosti.

Společná zemědělská politika EU (SZP)

je zaměřena na zajištění produkce potravin, jejich export, rozvoj zemědělství a venkova a zabezpečení životní úrovně zemědělců.

Společný strategický rámec

dokument, který převádí cíle a záměry strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění do podoby klíčových akcí pro ESI fondy, zřizuje pro každý tematický cíl klíčová opatření, která mají být podporována z jednotlivých ESI fondů, a mechanismy pro zajištění soudržnosti a souladu programování ESI fondů s hospodářskými politikami a politikami zaměstnanosti členských států a EU.

ANO, CHLAPČE. V TOMTO PŘÍPADĚ DOSLOVA PLATÍ, ŽE ÚČEL SVĚTÍ
FINANČNÍ PROSTŘEDKY...

Spolufinancování

viz heslo Kofinancování.

Strategie místního rozvoje

je ucelená soustava operací za účelem splnění cílů a potřeb na místní úrovni, která přispívá ke splnění strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, případně k dosažení priorit EU v oblasti rozvoje venkova, a která je prováděna v rámci partnerství (viz heslo Partnerství) na vhodné úrovni.

Strukturální fondy (SF)

jsou hlavními nástroji regionální politiky (viz heslo Regionální politika). Existují dva strukturální fondy, a to Evropský fond pro regionální rozvoj (viz heslo Evropský fond pro regionální rozvoj) a Evropský sociální fond (viz heslo Evropský sociální fond). Často také zkráceně fondy EU, či EU fondy.

Studie proveditelnosti

analýza, která slouží k posouzení všech alternativ realizace investičního projektu a zhodnocení efektivnosti využití potenciálně vložených prostředků. Hodnocen je široký vějíř aspektů projektu od vymezení cílů projektu, analýzy trhu, přes technologické řešení projektu a řízení lidských zdrojů po finanční plán a analýzu rizik.

Subsidiarita

zásada subsidiarity znamená, že rozhodnutí by měla být přijímána vždy na úrovni co nejbližší občanům, tzn. na nejnižší možné úrovni správy. Evropská komise (viz heslo Evropská komise), či jiná unijní instituce, tak s výjimkou záležitostí spadajících výhradně do její působnosti rozhoduje pouze, pokud jsou opatření přijatá na unijní úrovni účinnější než opatření na národní, regionální či místní úrovni.

Strategie Evropa 2020

hospodářská strategie EU, pomocí které se má Evropa stát nejvyspělejším hospodářským prostorem, jehož konkurenceschopnost bude postavena na technologických inovacích a znalostech, lepším využíváním přírodních zdrojů. Ekonomický růst nesmí být v rozporu s ochranou životního prostředí a musí být provázen snižováním chudoby v členských státech. Strategie 2020 navazuje na tzv. Lisabonskou strategii, jejíž cíle přejímá a rozvíjí. Z této základní vize Evropy jako celku se budou následně odvíjet i další strategie, včetně národních – jako např. Národní program reforem apod. Politika soudržnosti v programovém období 2014–2020 se bude soustředit na podporu realizace této strategie.

DEJTE MI PEVNÝ STRUKTURÁLNÍ FOND A POHNU EVROPOU !

Synergie

věcná vazba mezi dvěma a více oblastmi (intervencemi), jejichž současné (bezprostředně návazné) působení má potenciál přinést vyšší efekt než součet efektů každé z oblastí řešené/realizované odděleně.

T

Technická pomoc (TA)

část alokace operačního programu (viz heslo Program) určená k úhradě nákladů spojených s administrací programu.

Tematické cíle (TC)

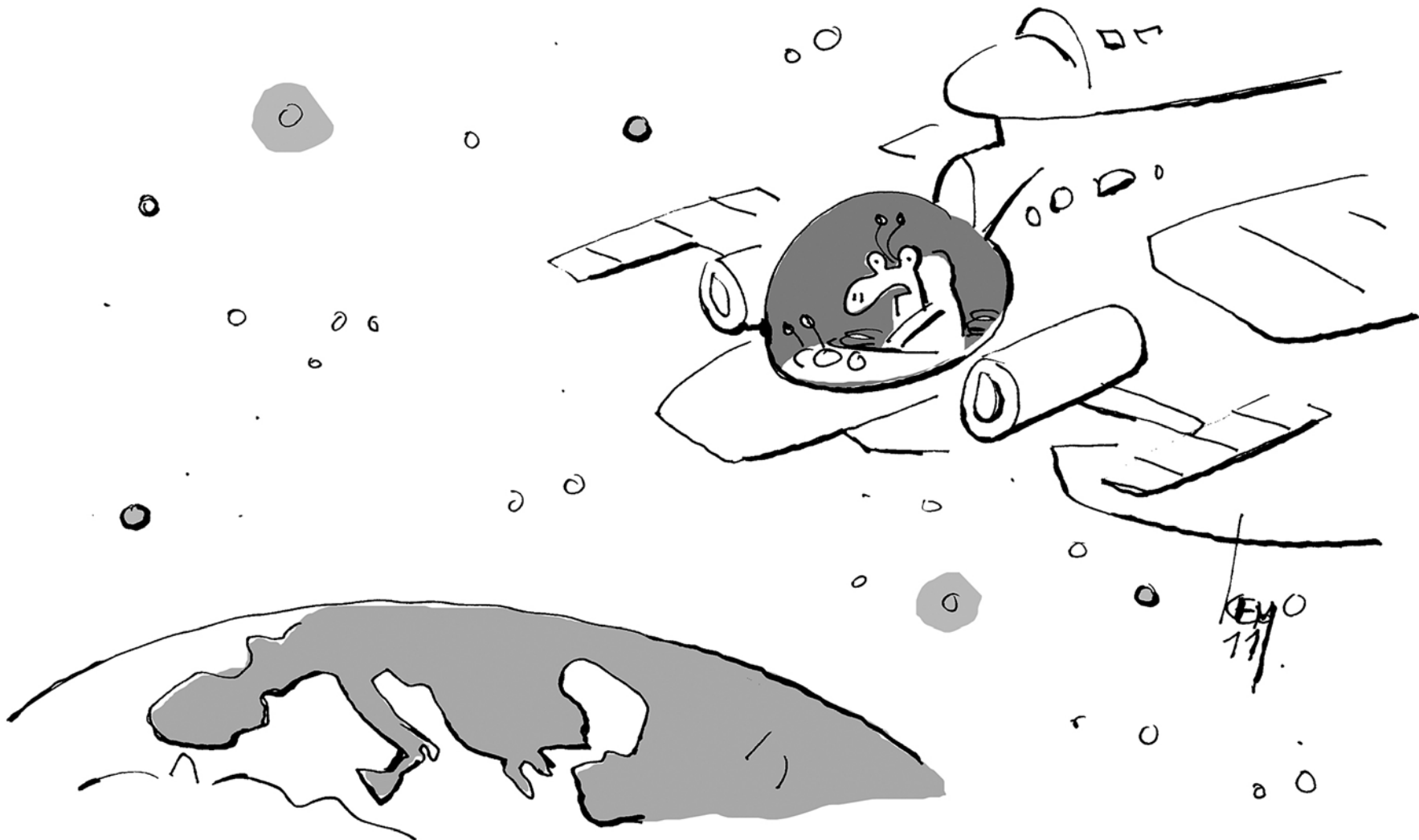
jsou vymezeny v článku v čl. 9 obecného nařízení.(viz heslo Obecné nařízení). To definuje 11 tematických cílů, které budou podporovány Evropskými strukturálními a investičními fondy v programovém období 2014–2020.

Tematický operační program

je zaměřen na určitou tematicky ohraničenou oblast – např. doprava, životní prostředí, či školství. V České republice je v tomto programovém období osm tematických operačních programů. Někdy jsou též nazývány jako sektorové operační programy.

Transparentnost

pojem se používá ve smyslu otevřenosti způsobu fungování orgánů EU, k níž se tyto orgány zavázaly. Podnikají kroky v zájmu zlepšení přístupu veřejnosti k informacím a snaží se vytvářet jasnější a srozumitelnější dokumenty.

ANO, ROZUMĪM : PROVĚŘIT JESTLI JE STRATEGIE EVROPA 2020
V SOULADU SE STRATEGIÍ VESMÍR 14 000 000 020.

U

Udržitelnost projektu

jedná se o období po skončení realizace projektu (viz heslo Projekt), po které musí příjemce (viz heslo Příjemce) garantovat jeho fungování nebo udržení výstupů projektu.

Uskutečněné výdaje

výdaje skutečně zrealizované v projektech, ke kterým příjemci zašlou žádosti o platbu (viz heslo Žádost o platbu) na Řídicí orgán. Číslo vypovídá o reálně uskutečněných aktivitách v programech (viz heslo Programy) a jejich absorpční kapacitě. Uskutečněné výdaje se sledují za celý operační program, jsou důležitou informací o pokroku realizace programu.

Úřad regionální rady

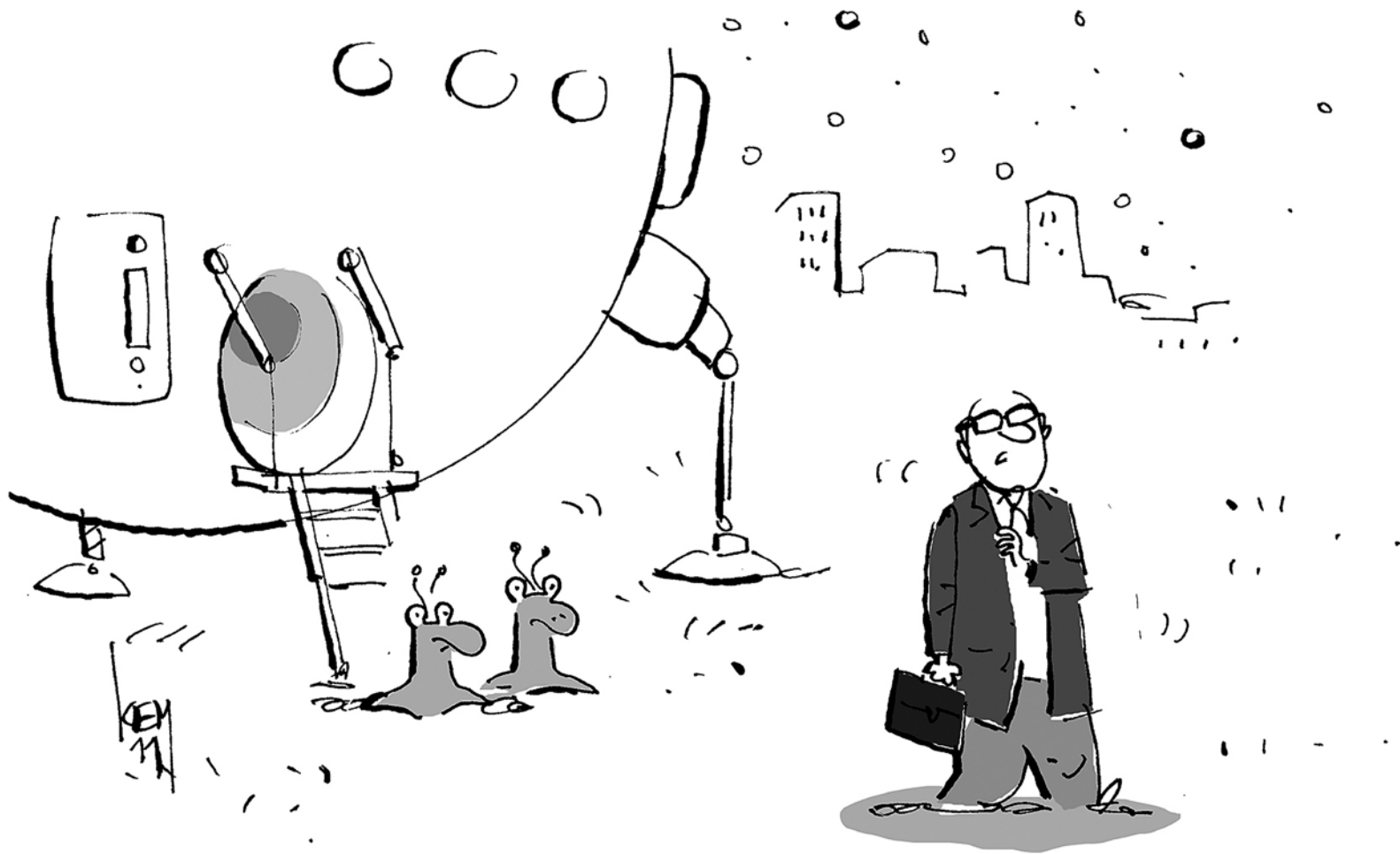
zabezpečuje fungování každého regionálního operačního programu (viz heslo Regionální operační program).

Úřední jazyky

Evropská unie má 24 úředních jazyků. Právní předpisy EU jsou zveřejňovány ve všech úředních jazycích a při korespondenci s orgány EU můžete používat kterýkoliv z nich. V Evropě se mluví mnoha jazyky a tato různorodost národních a regionálních jazyků je něco, co si Evropané chrání. Jedná se o následující jazyky: angličtina, bulharština, čeština, chorvatština, dánština, estonština, finština, francouzština, irština, italština, litevština, lotyština, maďarština, maltština, němčina, nizozemština, polština, portugalská, rumunština, řečtina, slovenština, slovinština, španělština, švédština.

Územní dimenze

jejím smyslem je zaměřen se na snížení rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů soudržnosti EU NUTS II (viz heslo NUTS II) a na snížení zaostalosti nejvíce handicapovaných regionů.

VESMÍR POČKÁ, NEJDRÍVE MUSÍME DODĚLAT TU EVROPU...

V

Velké projekty

jsou takové, které svými celkovými náklady přesáhnou 50 mil. EUR. Velké projekty, na rozdíl od běžných projektů (viz heslo Projekt) musí projít schválením nejen řídicího orgánu, ale také Evropské komise (viz heslo Evropská komise).

Veřejná podpora

každá podpora poskytnutá v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby a ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Tato podpora je neslučitelná se společným trhem, a tedy zakázaná.

Veřejná zakázka spolufinancovaná z fondů EU

musí být zadávána dle závazných postupů řídicího orgánu nebo dle zákona o veřejných zakázkách, z hlediska nutnosti dodržení principů transparentnosti, nediskriminace a zachování hospodářské soutěže, jelikož se jedná o vynakládání veřejných prostředků.

Vícefondovost

možnost pro jeden operační program kombinovat financování z více ESI fondů (viz heslo Evropské strukturální a investiční fondy).

Vyčerpané prostředky

jsou finance proplacené z fondů EU (viz heslo Strukturální fondy) na účty příjemců (viz heslo Příjemce).

Výše podpory

výše podpory (viz heslo Dotace) se v různých operačních programech liší, vše závisí na zaměření projektu, velikosti projektu a právní formě žadatele. Soukromé podnikatelské projekty mohou získat spolufinancování v průměrné výši cca 50 % způsobilých výdajů projektu, projekty veřejných institucí pak o několik desítek procent více (cca 80–85 %) a neziskové projekty ve vybraných oblastech podpory až 100 %.

Výzva

výzvou oznamuje řídicí orgán (viz heslo Řídicí orgán) příslušného operačního programu (viz heslo Operační program) časově omezený termín pro předkládání projektových žádostí (viz heslo Projektová žádost) do jednotlivých oblastí podpory (viz heslo Oblast podpory).

TY FINANČNÍ PROSTŘEDKY JSOU SNAD, NAROZDÍL ODE MNE,
NEVYČERPATELNÝ...

Z

Zálohové platby

u vybraných projektů neziskového sektoru mohou být v období 2007–2013 uplatňovány tzv. zálohové platby, tj. platby příjemcům (viz heslo Příjemce) na začátku realizace projektu. Důvodem je snaha o zvýšení schopnosti žadatelů z neziskového sektoru spolufinancovat své projekty.

Závěrečná zpráva projektu

je konečná souhrnná zpráva o realizaci projektu (viz heslo Projekt), kterou vypracovává příjemce dotace (viz heslo Příjemce).

Zprostředkující subjekt (ZS)

je orgán, na který řídicí orgán (viz heslo Řídicí orgán) přenesl část svých pravomocí vůči příjemcům.

Způsobilé výdaje

výdaje vzniklé při realizaci projektu, které je možné uhradit z fondů EU. Výdaje musí být přiměřené a být vynaloženy v souladu s principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti.

Ž

Žadatel

konkrétní subjekt ze skupiny oprávněných žadatelů, který podal žádost o podporu. Žadatel přestává být žadatelem v okamžiku, kdy se stane příjemcem, nebo když je jeho žádost o podporu vyloučena z procesu schvalování operací.

Žádost o platbu (ŽoP)

se předkládá v intervalu, který určuje rozhodnutí o poskytnutí dotace (viz heslo Rozhodnutí o poskytnutí dotace). Žádost zasílá příjemce (viz heslo Příjemce) řídicímu orgánu (viz heslo Řídicí orgán) nebo Zprostředkujícímu subjektu (viz heslo Zprostředkující subjekt).

Žádost o podporu

vyplňuje žadatel a předkládá ji s cílem získat finanční podporu v rámci operačního programu pro předkládaný projekt či v rámci Programu rozvoje venkova. Žádost musí být zpracována v souladu s podmínkami operačního programu či Programu rozvoje venkova (viz heslo Program).

Vtipy

Brownfields	6
Cílová skupina	8
Evropská komise	10
Evropský fond pro regionální rozvoj	12
Fond Solidarity	14
Indikátory	16
ISPA	18
Monitorovací systém	20
Národní rozvojový plán	22
Nesrovnalosti	24
Nezpůsobilé výdaje	26
Oprávněný žadatel	28
Projekt	30
Projekt vytvářející příjmy	32
Regionální konkurenceschopnost	34
Rovné příležitosti	36
Schválené prostředky	38
Strukturální fondy	40
Strategie Evropa 2020	42
Velké projekty	44
Vyčerpané prostředky	46

Eurožargon s vtipem

Vydavatel:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci
Staroměstské náměstí 6

110 15 Praha 1

Autor ilustrací: Miroslav Kemeľ

Tisk a grafická úprava: Svoboda Press, s. r. o.

1. vydání

Praha, 2014

Neprodejná publikace

ISBN 978-80-87147-52-8

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1
Tel.: +420 224 861 111
Fax: +420 224 861 333
www.strukturalni-fondy.cz

ISBN 978-80-87147-52-8